

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 25.05.2026

Kotouttamisohjelman vuoden 2025 seurantatiedot

Valmistelijat / lisätiedot:
Lindholm Sanna
Lintunen Petri
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto merkitsee selostuksen mukaisen kotouttamisohjelman vuoden 2025 seurantatiedot tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kotouttamisohjelman seurantatuloksissa käsitellään vuoden 2025 tulokset seuraavissa teemoissa:

Tiivis tilannekatsaus maahanmuuttoon ja kotoutumiseen

Yhtenäinen ja yhdenvertainen kasvun ja oppimisen polku

Yhdenvertainen alku oppimispolulle

Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten ero kantaväestöön puolitetaan valtuustokauden aikana oppimistuloksia nostamalla

Toiselta asteelta yhdenvertaisen mahdollisuudet

Työllisyys ja yrittäminen

Maahanmuuttajien työttömyys alenee ja työllisyyttä edistetään asiakaslähtöisillä palveluilla
Espoosta rakennetaan huippuosajille ja heidän perheilleen paras paikka asua
Maahanmuuttajien yrittäjyyttä tuetaan

”Kaikkien Espoo” arjessa

Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta
Takaamme kaikille espoolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa

Yhtenäinen ja yhdenvertainen kasvun ja oppimisen polku

Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta koskevaa vuoden 2025 tietoa kieliryhmittäin ei ollut saatavilla työllisyys- ja kotoutumisjaoston kokouksen listaa valmisteltaessa.

Varhaiskasvatuksen vaikutusta toisen luokan oppilaiden lukutaitoon koskevaa selvitystä ei ole voitu toistaa vuoden 2021 jälkeen.

Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten oppimistulosten ero kantaväestöön puolitetaan valtuustokauden aikana oppimistuloksia nostamalla

6. neljän aineen keskiarvojen vertailun perusteella suomenkieliset oppilaat ovat säilyttäneet melko tasaisen keskiarvon: noin 8.52 → 8.46 vuosina 2022–2025. Vieraskieliset oppilaat sen sijaan ovat kokeneet pientä laskua: 7.86 → 7.68 samana ajanjaksona.

9. luokan keskiarvoja vertailtaessa suomenkielisten keskiarvot ovat laskeneet hieman, mutta pysyneet suhteellisen vakaina 8.40 → 8.38. Vieraskielisten oppilaiden keskiarvot ovat nousseet hieman 7.67 → 7.71. Oppimistulosten väliset erot ovat pysyneet suhteellisen vakaina eivätkä ole kasvaneet.

S2-opetukseen osallistuvien osuus Suomessa syntyneistä vieraskielisistä 6. luokan oppilaista on laskenut vuodentakaisesta 84,0 %:ista 81,4 %:iin.

Alakouluikäisillä ulkomaalaistaustaisilla lapsilla kiusaamisen ja yksinäisyyden kokemukset ovat selvästi yleisempiä kuin suomalaistaustaisilla, ja erityisesti ulkomailla syntyneillä pojilla erot ovat erittäin suuria. Yläkouluun siirryttäessä kiusaamiskokemusten erot tytöillä tasoittuvat, mutta pojilla pysyvät selvästi korkeampina. Yksinäisyys on yleistä erityisesti ulkomailla syntyneillä tytöillä ja pojilla, ja poikien yksinäisyyden kasvu on ollut poikkeuksellisen voimakasta viime vuosina.

Vuonna 2025 sekä ammatillisesta koulutuksesta että lukioista valmistuneiden osuus on kasvanut, mutta kovin eri tahtisesti. 19-vuotiaiden vieraskielisten osuus ikäluokasta oli vuonna 2025 23,9 %, Omniasta valmistuneista 30,8 % ja Espoon suomenkielisistä lukioista valmistuneista 11,9 %. Osuus väestöstä kasvanut 5,6 %-yksikköä, ammatillisesta koulutuksesta valmistuneista 12,5 %-yksikköä ja lukiosta valmistuneista 4,4 %-yksikköä.

Suomenkielisissä lukoissa vieraskielisten opiskelijoiden keskeyttämiset selkeässä laskussa. Ammatillisessa koulutuksessa (Omnia) keskeyttäneiden osuudessa pientä laskua, mutta ero suomen- tai ruotsinkielisten opiskelijoiden keskeyttämisosuuksiin on kasvanut.

Maahanmuuttajien työttömyys alenee ja työllisyyttä edistetään asiakaslähtöisillä palveluilla

Ulkomaalaisten työttömyysaste oli vuonna 2025 1,7-kertainen yleiseen työttömyysasteeseen verrattuna. Suhde on laskenut huippuvuodesta 2022, jolloin se oli 2,4-kertainen. Kun maahanmuuttajien osuus työikäisestä väestöstä kasvaa edelleen nopeasti, ei työttömyysasteiden näin suuri ero ole kestävä.

Palkkatuen myöntöperusteet, rahoitus ja palkkatuen myöntämisen kannustimet kunnille ovat olleet muutoksessa valtuustokauden aikana. Ulkomaalaisten osuus työttömistä on kummassakin sukupuolella suurempi kuin heidän osuutensa palkkatuen saajista.

Valtuustokauden tavoitteena oli 1 000 asiakkaan ohjaaminen osaamiskeskuspalveluihin. Tehostuneen asiakasohjauksen myötä tavoite saavutettiin vuonna 2025, jolloin uusia asiakkaita oli 1 084. Näistä naisia oli noin 57.5 %. Neljän vuoden aikana tavoitteena oli saada 1000 asiakasta työllistymään osaamiskeskuspalveluista. Neljän vuoden jälkeen työllistyneitä on yhteensä 1353 eli tavoite ylitettiin selkeästi.

Työllistymistulokset hyviä talouden laskusuhdanteesta huolimatta. Vuonna 2025 työllistyneistä 70.9 % työllistyi yksityiselle sektorille. Vuonna 2025 työllistyneistä naisia oli 49.7 %. Neljän vuoden tavoitteena on saada 1000 asiakasta suorittamaan ammatillista- tai osatutkintoa; tavoitteesta jäätettiin, kun 711 asiakasta jatkoi ammatillisiin opintoihin.

Maahanmuuttajataustaisten naisten työllisyysaste (Helsinki-Uusimaa) on laskenut vuodesta 2022 lähtien ja oli vuonna 2025 55,9 % eli pohjoismaisten verrokkialueiden heikoin.

Valtuustokauden tavoitteena oli yhteensä 6 000 Talent Espoo -tapahtumiin osallistunutta osaaajaa. Tavoite ylitettiin kirkkaasti ja yksin vuonna 2025 osallistujia oli 4 652. Talent Espoo -tapahtumiin työnantajien osallistumistavoitteena oli 500 työnantajaa vuosina 2022–2025. Osallistuvia työnantajia oli 429, joten tavoitteesta jäätettiin hieman.

Espoon ulkomaalaistaustaisten työllisten johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden määrä kasvoi vuodesta 2020 vuoteen 2023 43 %. Espoon osuus koko maan näihin ammattiluokkiin kuuluvista oli 20,1 % vuonna 2023. Uudempia tietoja ei vielä saatavilla.

Osaajien tyytyväisyys Talent Espoo –tapahtumiin ja -palveluihin on parantunut, vuoden 2025 NPS oli 63,5. Työnantajien tyytyväisyys puolestaan laski vuodesta 2024 ja NPS oli vuonna 2025 47,5.

Talent Espoossa osaajien ja työnantajien välillä syntyneiden kontaktien ja sopimusten määrä on pysynyt suhteellisen vakaana, mutta laski hieman vuonna 2025. Yleinen taloustilanne vaikuttaa yritysten kansainvälisen rekrytoinnin halukkuuteen ja mahdollisuuksiin.

Vieraskielisten osuus alkaville yrittäjille tarjottavien palveluiden asiakkaista oli 44,3 % vuonna 2025. Osuus on pysytellyt suhteellisen vakaana koko valtuustokauden.

Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta

Vuonna 2025 kaupungin vieraskielisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli 10,6 % ja väestöosuus 25,9 %. Vieraskielisen väestön osuus työikäisestä väestöstä on tätä suurempi. Vuonna 2025 vieraskielisten osuus henkilöstössä laski 0,8 prosenttiyksikköä ja kaupungin väestössä kasvoi 0,9 prosenttiyksikköä. Vieraskielisen henkilöstön osuudessa on merkittävää vaihtelua eri tulosyksiköiden kesken.

Takaamme kaikille espoolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa

4.–5.-luokkalaisten suomalaistaustaisten tyttöjen säännöllinen harrastaminen on pysynyt vakaana, mutta sekä Suomessa syntyneiden että ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten viikoittain harrastavien tyttöjen osuus on laskenut selvästi. Vuonna 2025 ero suomalaistaustaisten ja ulkomaalaistaustaisten tyttöjen välillä oli 24 prosenttiyksikköä.

8.–9.-luokkalaisilla säännöllinen harrastaminen on vähentynyt kaikissa ryhmissä, mutta erityisen voimakkaasti sekä Suomessa että ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten tyttöjen keskuudessa. Vuonna 2025 erot olivat 22-27 prosenttiyksikköä.

Pojilla nuoremmassa (4.–5.-luokkalaisissa) harrastamisen lasku näkyy kaikissa ryhmissä, ja suomalaistaustaisten sekä ulkomaalaistaustaisten poikien välinen ero vuonna 2025 oli 11–15 prosenttiyksikköä. Vanhemmissa (8.–9.-luokkalaisissa) lasku on myös yleinen, mutta erityisen suuri Suomessa syntyneillä ulkomaalaistaustaisilla pojilla, joiden osuus putosi 14 prosenttiyksikköä. Tässä ikäryhmässä taustaryhmien väliset erot olivat vuonna 2025 9–12 prosenttiyksikköä.

Päätöshistoria

Liitteet

Liite 1 Kotouttamisohjelma vuoden 2025 seurantatiedot

Oheismateriaali

Tiedoksi